

č. 50/2020-210/1170

PROPOZÍCIE

Výtvarné spektrum 2021

**58. ročník
celoštátnej postupovej súťaže a výstavy
neprofesionálnej výtvarnej tvorby**

november 2020

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a výstava neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž nadväzuje na viacročnú úspešnú tradíciu súťažného podujatia **Výtvarná Dubnica**, ktoré vzniklo v roku 1963 v Dubnici nad Váhom.
- 1.1.3. Súťaž je určená mládeži od 15 rokov a dospelým.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie výtvarnej tvorby.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať súčasnú neprofesionálnu tvorbu;
 - 1.2.2.2. podporovať rozvoj neprofesionálnej výtvarnej tvorby v celej jej žánrovej rozmanitosti – v kresbe, grafike, maľbe, priestorovej, úžitkovej a digitálnej tvorbe a v prácach intermediálneho charakteru;
 - 1.2.2.3. rozvíjať záujmy a talent v oblasti neprofesionálnej výtvarnej tvorby, oceňovať výtvarné aktivity;
 - 1.2.2.4. vyhľadávať a podporovať nové výrazné talenty z radov mládeže a dospelých a zapájať ich do tohto súťažného hnutia v rámci celého Slovenska.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1. regionálne súťaže a výstavy;
 - 2.1.1.2. krajské súťaže a výstavy;
 - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a výstava.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva z interného hodnotenia poroty, výstavy, odborného seminára a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Na základnom stupni súťaže sa odporúča organizovať pre súťažiacich konzultácie¹ výtvarných prác s odborníkmi v oblasti výtvarného umenia.

¹ Konzultácie je vhodné organizovať ešte pred uskutočnením regionálneho kola a prihlásením výtvarných diel do súťaže.

2.1.6. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk>.

2.2. Súťažné kategórie^{2 3}

I. veková skupina: autori vo veku od 15 do 25 rokov

- A. kategória: maľba** (olej, akryl, tempera, gvaš, akvarel, pastel, kombinované techniky a pod.);
- B. kategória: kresba a grafika** (kresba ceruzkou, uhlom, kriedou, rudkou, perokresba, kresba štetcom, pastelom, voskovou ceruzkou, pastelkami, lavírovaná kresba, kolorovaná kresba, kombinácie kresliarskych techník, tlač z výšky, tlač z hĺbky, tlač z plochy, monotypia, pečiatková grafika, dekalk, frotáž, koláž a jej iné podoby, dekoláž, úžitková grafická tvorba, kombinácie grafických techník a pod.);
- C. kategória: priestorová tvorba** (skulptúra, plastika, reliéf, asambláž, objekt, inštalácia, úžitkové umenie, keramika, sklo, šperk, textil, priemyselný dizajn, land art, site-specific art, street art, light art a pod.);

II. veková skupina: autori vo veku nad 25 rokov

- A. kategória: maľba** (olej, akryl, tempera, gvaš, akvarel, pastel, kombinované techniky a pod.);
- B. kategória: kresba a grafika** (kresba ceruzkou, uhlom, kriedou, rudkou, perokresba, kresba štetcom, pastelom, voskovou ceruzkou, pastelkami, lavírovaná kresba, kolorovaná kresba, kombinácie kresliarskych techník, tlač z výšky, tlač z hĺbky, tlač z plochy, monotypia, pečiatková grafika, dekalk, frotáž, koláž a jej iné podoby, dekoláž, úžitková grafická tvorba, kombinácie grafických techník a pod.);
- C. kategória: priestorová tvorba** (skulptúra, plastika, reliéf, asambláž, objekt, inštalácia, úžitkové umenie, keramika, sklo, šperk, textil, priemyselný dizajn, land art, site-specific art, street art, light art a pod.);

III. bez rozlíšenia veku

- D. kategória: insitná tvorba⁴** (výtvarne neškolení, so špecifickým výtvarným prejavom – art brut, naivné umenie, umenie outsiderov a pod.);
- E. kategória: digitálna tvorba** (grafický dizajn, úžitková grafická tvorba, knižný dizajn, plagát, digitálna maľba, digitálna kresba a pod.)
- F. kategória: experiment⁵**

2 Porota má právo presunúť výtvarné diela súťažiacich do inej kategórie.

3 Pri dielach vytvorených kombinovanou technikou sa dielo zaraďuje do kategórie podľa výtvarnej techniky prevažujúcej v diele.

4 Insitnou tvorbou sa nerozumie tradičná ľudová kultúra.

5 Experimentom sa rozumie výtvarné dielo, ktoré hľadá nové nezaužívané prístupy k tvorbe a môže využívať presahy do iných médií.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Prihlásiť sa môžu neprofesionálni⁶ výtvarníci (jednotlivci alebo členovia združení/spolkov/klubov neprofesionálnych výtvarníkov), občania Slovenskej republiky a občania s trvalým pobytom na Slovensku.
- 3.1.2. Do základného kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste bydliska alebo pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori. V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.⁷
- 3.1.3. Do základného kola súťaže sa **prihlasuje** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.
- 3.1.4. Súťažné práce sa **doručujú do sídla organizátora** regionálneho kola súťaže, do ktorého bola práca prihlásená.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Do súťaže sa prihlasujú autori jednotlivo, nie je možné prihlásiť kolektívne práce.
- 3.2.2. Súťažiaci sa prihlasuje do kategórií **podľa veku, ktorý dosiahol v roku vzniku diela**, pričom platí minimálna hranica 15 rokov.
- 3.2.3. Do súťaže sa **nezaradia** práce z oblasti tradičnej ľudovej kultúry.
- 3.2.4. Do súťaže sa **nezaradia** reprodukcie diel, kópie diel iných autorov, záverečné a ročníkové práce študentov škôl s výtvarným zameraním.
- 3.2.5. Do súťaže budú prijaté originály výtvarných prác, realizované **v rokoch 2017 až 2021**, pričom autori **nemôžu** predložiť práce, s ktorými **už súťažili** v rámci súťaže Výtvarné spektrum v predchádzajúcich ročníkoch.
- 3.2.6. Súťažiaci môžu diela prihlasovať do viacerých kategórií, s výnimkou súťažiacich v **D kategórii**, ktorá **nie je kombinovateľná** s inými kategóriami.
- 3.2.7. Maximálny počet výtvarných prác prihlásených **od jedného autora je 5** (spolu vo všetkých kategóriách).
- 3.2.8. Výtvarné diela obsahujúce textové časti v inom ako v slovenskom jazyku odporúčame odovzdávať aj s prekladom do slovenského jazyka.
- 3.2.9. Rozmer súťažného diela nesmie presahovať **200 x 150 cm** (tzv. čistý formát, bez rámu).
- 3.2.10. Organizátor nezodpovedá za zachovávanie dobrého stavu živých súčastí výtvarných diel (živé rastliny a pod.)
- 3.2.11. Každý autor je povinný svoje súťažné práce na rube **čitateľne označiť** identifikačným štítkom (vygenerovaný systémom po prihlásení) s údajmi: meno, priezvisko, adresa, vek, názov výtvarného diela, rok jeho vzniku, technika, rozmer diela, zaradenie do súťažnej skupiny a kategórie, informácia o ukončenom výtvarnom vzdelaní alebo štúdiu školy výtvarného zamerania, sídlo regionálneho kultúrno-osvetového zariadenia a organizátora regionálneho kola, do ktorého bola práca prihlásená.

⁶ Súťaž nie je určená profesionálnym umelcom – absolventom (Bc., Mgr. art.) vysokých škôl výtvarného zamerania (VŠVU, Akadémia umení, Fakulta umení TUKE a ich ekvivalentov v zahraničí).

⁷ Súťažiaci sa prihlasuje len do jedného základného kola. Nie je možné súťažiť súčasne v dvoch alebo viacerých regiónoch.

- 3.2.12. Všetky prihlásené výtvarné práce musia byť už pri odovzdávaní **adjustované**. Nie je nutné diela rámovať, ak je možné ich zavesenie aj bez rámu. Na každom diele sa musí nachádzať funkčný háčik alebo iný systém, ktorý umožňuje dielo bezproblémovo nainštalovať.
- 3.2.13. Výtvarné dielo, ktoré **nie je možné vystaviť v originálnej podobe** (performance, site-specific art, land art a pod.), je možné odovzdávať aj vo forme fotografického záznamu v printovej verzii. Rovnako ako pri iných dielach je nutné fotografie odovzdať adjustované.
- 3.2.14. Výtvarné dielo, ktorého autorským zámerom tvorcu je inštalácia diela v **digitálnej podobe**⁸ (video art a pod.), je možné odovzdávať ako:
- 3.2.14.1. **fotografický záznam** – vo formáte JPG pomocou internetového úložiska (WeTransfer, Uschovna a pod.) na e-mailovú adresu zodpovedného zamestnanca organizátora konkrétneho základného stupňa súťaže.
- 3.2.14.2. **videozáznam** – v digitálnej forme v MP4 pomocou internetového úložiska (WeTransfer, Uschovna a pod.) na e-mailovú adresu zodpovedného zamestnanca organizátora konkrétneho základného stupňa súťaže v odporúčanom formáte H.264 a v kvalite full HD (1 080 p HD).

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne súťaže a výstavy

- 4.1.1. Informácie o termíne a konaní regionálneho kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.1.2. Po skončení regionálneho kola označí organizátor postupujúcich autorov a postupujúce diela do krajského kola priamo v systéme prihlasovania.
- 4.1.3. Protokol o udelení cien a výsledkov treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi konkrétneho krajského kola.
- 4.1.4. Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.
- 4.1.5. Pri tvorbe propagačných materiálov používa organizátor regionálneho kola súťaže logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom stiahnuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

4.2. Krajské súťaže a výstavy

- 4.2.1. Informácie o termíne a konaní krajského kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.2.2. Po skončení krajského kola označí organizátor postupujúcich autorov a postupujúce diela do celoštátneho kola priamo v systéme prihlasovania.
- 4.2.3. Protokol o udelení cien a výsledkov treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi celoštátneho kola.

⁸ Pri výtvarných dielach vyžadujúcich projekciu je vhodné, aby autor pri tvorbe diela myslel na spôsob inštalácie. Ak organizátor nedisponuje takými technickými možnosťami, aké si výtvarné dielo vyžaduje, je potrebné, aby autor spolu s dielom odovzdal aj technické zariadenia, ktoré umožňujú inštaláciu podľa jeho autorského zámeru. V opačnom prípade inštaláciu zabezpečí organizátor bez ohľadu na autorský zámer.

- 4.2.4. Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.
- 4.2.5. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu alebo vizuálnu dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.
- 4.2.6. Pri tvorbe propagačných materiálov používa organizátor krajského kola súťaže logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom sťahuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

4.3. Celoštátna súťaž a výstava

- 4.3.1. Organizátorom je Regionálne osvetové stredisko v Leviciach a uskutoční sa 8. – 31. októbra 2021 v Tekovskom múzeu Levice a Synagóge Levice.⁹
- 4.3.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov spolupracuje organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra a používa logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom sťahuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných prác sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov z radov výtvarných umelcov a pedagógov odborných škôl s adekvátnou viacročnou praxou.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov
 - 5.1.3.1. Regionálne poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne kolá súťaže. Organizátorom regionálnych kôl odporúčame vyberať porotcov z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.
 - 5.1.3.2. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vybraný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú regionálne a krajské osvetové strediská, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.
 - 5.1.3.3. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

⁹ Národné osvetové centrum si vyhradzuje právo na zmeny, ak si to budú okolnosti vyžadovať.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý sa **podieľal na príprave** súťažných diel alebo je so súťažiacimi v **blízkom príbuzenskom vzťahu**.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Hodnotenie na nižších stupňoch súťaže prebieha udelením **ocenení a čestných uznání**, na celoštátnom kole sa udeľuje **hlavná cena, ocenenia a čestné uznania**.

5.2.2. V **krajskom kole** porota **udelí maximálne 30 ocenení**, z toho pomer cien a čestných uznání nie je daný. Porota má právo ocenenia **prerozdeliť nerovnomerne medzi kategórie** podľa vlastného uváženia a kvality diel v jednotlivých kategóriách.

5.2.3. Do **celoštátneho kola postupujú** z krajských kôl iba výtvarné diela, ktorým bola **udelená cena alebo čestné uznanie**.

5.2.4. Poroty na každom stupni súťaže určia, ktoré výtvarné práce budú tvoriť **obsah výstavy** neprofesionálnej výtvarnej tvorby na danom stupni súťaže. Počet prác vybraných do vystavenej kolekcie sa riadi priestorovými možnosťami organizátora.

5.2.5. Na **regionálnej a krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej úrovni** to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Hodnotiaca správa je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. **sila výpovede diela;**

5.3.2. **celkový výraz práce;**

5.3.3. **osobitosť výtvarného stvárnenia a myšlienka diela;**

5.3.4. **autenticita, originalita rukopisu a podanie myšlienky;**

5.3.5. **proporčná stavba zobrazovaného predmetu;**

5.3.6. **technické zvládnutie diela;**

5.3.7. **kompozičné riešenie diela;**

5.3.8. **farebné cítenie;**

5.3.9. **odolnosť proti komerčnému tlaku a vizuálnej povrchnosti.**

5.4. Ocenenia

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

5.4.2. Autorská výstava v Bratislave-Starom Meste počas **Festivalu neprofesionálneho umenia TVOR•BA 2022** pre držiteľa hlavnej ceny z celoštátnej súťaže.¹⁰

Vybraná kolekcia najúspešnejších výtvarných diel sa po skončení celoštátnej výstavy v Tekovskom múzeu v Leviciach a Synagóge Levice presunie do vybranej lokality, kde bude usporiadaná repríza výstavy ocenených diel.

¹⁰ Autorská výstava je organizovaná až po predložení a posúdení portfólia prác držiteľa hlavnej ceny. Výstava nemusí byť realizovaná v prípade, že hodnotiaca komisia posúdi portfólio ako nedostatočné.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Národného osvetového centra pre výtvarnú tvorbu:

Mgr. Daniela Fodorová

Národné osvetové centrum

Námestie SNP č. 12

812 34 Bratislava

daniela.fodorova@nocka.sk

+421 2 204 71 246

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpisom generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusia byť súťažiaci prijatí do súťaže alebo môžu byť zo súťaže vyradení.
- 7.5. Súťažné diela tvoriace vystavenú kolekciu z celoštátneho kola budú vrátené autorom po skončení reprízy výstavy ocenených diel, spravidla do konca kalendárneho roka, v ktorom sa koná daný ročník súťaže.
- 7.6. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažné dielo má usporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva, a nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie súťažných diel v zmysle § 19 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, a to najmä na vyhotovenie rozmnoženiny diela, zaradenia diela do databázy a uvedenie diela na verejnosti v rámci realizácie aktivít na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.8. Súťažiaci vyhlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.
- 7.9. Prílohy k propozíciám
 - 7.9.1. Príloha č. 1 – **Protokol o udelení cien a výsledkov** regionálnej a krajskej postupovej súťaže a prehliadky (vyplní organizátor daného stupňa súťaže).
 - 7.9.2. Príloha č. 2 – **Hodnotiaci správa pre porotcov** (vyplní predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).
 - 7.9.3. Príloha č. 3 – **Odporúčaný zoznam porotcov.**
 - 7.9.4. Príloha č. 4 – **Odvzdávací a preberací protokol.**

Bratislava, 12. november 2020

.....
Mgr. Erik Kriššák,
generálny riaditeľ